

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Mijn traan van de analyticus

Toen ik de vraag kreeg om over een persoonlijke ervaring te schrijven in mijn psychoanalytische traject, bekwam ik wat angst, maar tegelijkertijd zag ik het als een uitdaging. Ik wou niet te onthullend, maar ook niet te verhullend zijn. Er kwamen veel herinneringen, maar ik koos er een die mij te binnen schoot op het moment dat mij de vraag werd gesteld.

Daar lag ik op de divan. Genoodzaakt zag ik me om een face-to-facegesprek te vragen, genoodzaakt vanuit een intuïtief aanvoelen, ondersteund door een geschreven verhaal in mijn hand, want de vrije associatie lukte niet meer, behalve op papier. Ik las, en daar kwam die traan van mijn analyticus, een traan opgewekt door het door mij gelezen en geschreven persoonlijke verhaal, vol van een verdriet waarvan ik wist dat het er was, maar dat ik niet kon voelen, laat staan doorwerken, een verdriet dat me blokkeerde onder meer in mijn vrije associatieve spreken. Het was die non-verbale niet-geschreven spontane traan van mijn analyticus die mijn verstilde verdriet mobiliseerde vanuit het voorbewuste en mijn spreken weer op gang trok. Deze traan werkte in op mij als de ontsluitende bloem uit het Grimmsprookje van Jorinde en Joringel. In dit sprookje is een bloem de sleutel tot bevrijding van Joringels geliefde — hier symbolisch voor het ontgrendelen van tal van gevoelens en van de woorden hiervoor. Uiteraard had deze traan niet zo'n bevrijdende inwerking gehad zonder het hieraan voorafgaand geleverde werk. Ze heeft wel mede mogelijk gemaakt dat ik in mijn innerlijke wereld weer meer plaats kon geven aan onder meer de zoon, de vader en de analyticus in mij en vooral aan de innerlijke relatie tussen hen, hoewel deze daardoor niet eenvoudiger is geworden, maar wel rijker en levendiger.

Wat een geschenk voor een vader van zonen, zelf zoon zijnde van een vader en een moeder. Wij zijn geen baas in eigen huis. Dit geldt zowel voor de analyticus als voor de analysant. Zit de kracht van de analytische methode niet juist in het creëren van een plek waar plaats kan worden gemaakt voor de psyche, of in het creëren van een plek waar pogingen worden ondernomen om de psychische ruimte open te houden, zeker in tijden waar plaats maken voor, tijd maken voor, luisteren naar ... het ongesprokene, het onbesprokene, het ongekende ... zo onder druk staan?

Wouter Keirse, participant bij de Belgische School voor Psychoanalyse en werkend lid bij de Vlaamse Vereniging voor Psychoanalytische Therapie, opleiding acht jaar geleden afgerond